

Warszawa, dnia 24 grudnia 2021 r.

Poz. 1190

**OBWIESZCZENIE
MINISTRA KLIMATU I ŚRODOWISKA¹⁾**

z dnia 17 grudnia 2021 r.

w sprawie wykazu programów i instrumentów finansowych dotyczących przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej u odbiorcy końcowego

Na podstawie art. 18 ust. 4 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2166) ogłasza się:

- 1) wykaz programów i instrumentów finansowych dotyczących przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej u odbiorcy końcowego, na których realizację uzyskano środki pochodzące z budżetu państwa, zawarty w załączniku nr 1 do obwieszczenia;
- 2) wykaz programów i instrumentów finansowych dotyczących przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej u odbiorcy końcowego, na których realizację uzyskano środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej oraz z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) lub środki pochodzące z innych źródeł zagranicznych, zawarty w załączniku nr 2 do obwieszczenia;
- 3) wykaz programów i instrumentów finansowych dotyczących przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej u odbiorcy końcowego, na których realizację uzyskano środki pochodzące z budżetów jednostek samorządu terytorialnego, zawarty w załączniku nr 3 do obwieszczenia;
- 4) wykaz programów i instrumentów finansowych dotyczących przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej u odbiorcy końcowego, na których realizację uzyskano środki pochodzące z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, z wyłączeniem środków będących równowartością wpływów z opłaty zastępczej, o której mowa w art. 11 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej, zawarty w załączniku nr 4 do obwieszczenia;
- 5) wykaz programów i instrumentów finansowych dotyczących przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej u odbiorcy końcowego, na których realizację uzyskano środki pochodzące z wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej, zawarty w załączniku nr 5 do obwieszczenia.

Minister Klimatu i Środowiska: *A. Moskwa*

¹⁾ Minister Klimatu i Środowiska kieruje działem administracji rządowej – klimat, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 października 2021 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Klimatu i Środowiska (Dz. U. poz. 1949).

Załączniki do obwieszczenia Ministra Klimatu
i Środowiska z dnia 17 grudnia 2021 r. (poz. 1190)

Załącznik nr 1

**WYKAZ PROGRAMÓW I INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH DOTYCZĄCYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ SŁUŻĄCYCH
POPRAWIE EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ U ODBIORCY KOŃCOWEGO, NA KTÓRYCH REALIZACJĘ
UZYSKANO ŚRODKI POCHODZĄCE Z BUDŻETU PAŃSTWA**

Lp.	Nazwa programu lub instrumentu finansowego
1	Premia termomodernizacyjna i premia remontowa wypłacana ze środków Funduszu Termomodernizacji i Remontów
2	Program „Stop smog” realizowany ze środków Funduszu Termomodernizacji i Remontów
3	Ulga termomodernizacyjna ¹⁾

O b j a ś n i e n i a :

¹⁾ Ulga wskazana w art. 26h ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1128, 1163, 1243, 1551, 1574, 1834, 1981, 2071, 2105, 2133, 2232, 2269, 2270, 2328 i 2376).

WYKAZ PROGRAMÓW I INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH DOTYCZĄCYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ SŁUŻĄCYCH POPRAWIE EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ U ODBIORCY KOŃCOWEGO, NA KTÓRYCH REALIZACJĘ UZYSKANO ŚRODKI POCHODZĄCE Z BUDŻETU UNII EUROPEJSKIEJ ORAZ Z POMOCY UDZIELANEJ PRZEZ PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE EUROPEJSKIEGO POROZUMIENIA O WOLNYM HANDLU (EFTA) LUB ŚRODKI POCHODZĄCE Z INNYCH ŹRÓDEŁ ZAGRANICZNYCH

Lp.	Nazwa programu
1	„Środowisko, Energia i Zmiany Klimatu” w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego (MF EOG) na lata 2014–2021. Obszary wsparcia: energia odnawialna, efektywność energetyczna, bezpieczeństwo energetyczne

WYKAZ PROGRAMÓW I INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH DOTYCZĄCYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ SŁUŻĄCYCH POPRAWIE EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ U ODBIORCY KOŃCOWEGO, NA KTÓRYCH REALIZACJĘ UZYSKANO ŚRODKI POCHODZĄCE Z BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Lp.	Nazwa programu lub instrumentu finansowego
1	<p>Dofinansowanie lub dotacja celowa na wymianę źródeł ciepła lub zakup i montaż nowego źródła ciepła w celu ogrzewania budynku lub ogrzewania budynku i przygotowania ciepłej wody użytkowej w gospodarstwach domowych lub wspólnot mieszkaniowych w ramach:</p> <ol style="list-style-type: none">1) Programu redukcji niskiej emisji,2) Programu ograniczenia niskiej emisji,3) Programu ograniczania emisji,4) uchwał z zakresu ochrony środowiska, związanych z ochroną powietrza, <p>– realizowanych na terenie gminy, miasta lub powiatu.</p>

WYKAZ PROGRAMÓW I INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH DOTYCZĄCYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ SŁUŻĄCYCH POPRAWIE EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ U ODBIORCY KOŃCOWEGO, NA KTÓRYCH REALIZACJĘ UZYSKANO ŚRODKI POCHODZĄCE Z NARODOWEGO FUNDUSZU OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ, Z WYŁĄCZENIEM ŚRODKÓW BĘDĄCYCH RÓWNOWARTOŚCIĄ WPŁYWÓW Z OPŁATY ZASTĘPCZEJ, O KTÓREJ MOWA W ART. 11 USTAWY Z DNIA 20 MAJA 2016 R. O EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ

Lp.	Nazwa programu
1	„Agroenergia”. Część 1) Mikroinstalacje, pompy ciepła i towarzyszące magazyny energii ¹⁾
2	„Budownictwo energooszczędne”. Część 1) Zmniejszenie zużycia energii w budownictwie
3	„Ciepłownictwo powiatowe”
4	„Czyste powietrze”. Część 1) Dla beneficjentów uprawnionych do podstawowego poziomu dofinansowania ²⁾
5	„Czyste powietrze”. Część 2) Dla beneficjentów uprawnionych do podwyższonego poziomu dofinansowania ²⁾
6	„Energia plus”
7	„Klimatyczne uzdrowiska”. Część 2) Wspieranie efektywności energetycznej w budynkach użyteczności publicznej na terenie gmin uzdrowiskowych
8	„Polska geotermia plus”
9	„Poprawa jakości powietrza poprzez wymianę źródeł ciepła w budynkach wielorodzinnych – pilotaż”. Część 1) Dla osób fizycznych uprawnionych do podstawowego poziomu dofinansowania ³⁾

10	„Poprawa jakości powietrza poprzez wymianę źródeł ciepła w budynkach wielorodzinnych – pilotaż”. Część 2) Dla osób fizycznych uprawnionych do podwyższonego poziomu dofinansowania ³⁾
11	„Poprawa jakości powietrza poprzez wymianę źródeł ciepła w budynkach wielorodzinnych – pilotaż”. Część 3) Dla wspólnot mieszkaniowych ³⁾
12	„Poprawa jakości powietrza w najbardziej zanieczyszczonych gminach – pilotaż”. Część 1) Dla osób fizycznych uprawnionych do podstawowego poziomu dofinansowania ⁴⁾
13	„Poprawa jakości powietrza w najbardziej zanieczyszczonych gminach – pilotaż”. Część 2) Dla osób fizycznych uprawnionych do podwyższonego poziomu dofinansowania ⁴⁾
14	„Poprawa jakości powietrza w najbardziej zanieczyszczonych gminach – pilotaż”. Część 3) Dla wspólnot mieszkaniowych ⁴⁾
15	„Poprawa jakości powietrza poprzez wymianę źródeł ciepła w budynkach wielorodzinnych – pilotaż na terenie województwa dolnośląskiego”. Część 1) Dla osób fizycznych uprawnionych do podstawowego poziomu dofinansowania ⁵⁾
16	„Poprawa jakości powietrza poprzez wymianę źródeł ciepła w budynkach wielorodzinnych – pilotaż na terenie województwa dolnośląskiego”. Część 2) Dla osób fizycznych uprawnionych do podwyższonego poziomu dofinansowania ⁵⁾
17	„Poprawa jakości powietrza poprzez wymianę źródeł ciepła w budynkach wielorodzinnych – pilotaż na terenie województwa dolnośląskiego”. Część 3) Dla wspólnot mieszkaniowych ⁵⁾

Objaśnienia:

- ¹⁾ Środki pochodzące z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) zostały udostępnione wszystkim 16 wojewódzkim funduszom ochrony środowiska i gospodarki wodnej (WFOŚiGW).
- ²⁾ Środki pochodzące z NFOŚiGW zostały udostępnione wszystkim 16 WFOŚiGW, które realizują ten program na poziomie lokalnym. Zobowiązania (umowy z Beneficjentami) będą podejmowane do dnia 31 grudnia 2027 r., a środki – wydatkowane do dnia 30 września 2029 r.
- ³⁾ Środki pochodzące z NFOŚiGW są wydatkowane przez WFOŚiGW w Szczecinie. Zobowiązania będą podejmowane do dnia 31 marca 2022 r., a środki – wydatkowane do dnia 31 marca 2024 r.
- ⁴⁾ Środki pochodzące z NFOŚiGW są wydatkowane przez WFOŚiGW w Katowicach – pilotaż na terenie Gminy Pszczyzna. Zobowiązania będą podejmowane do dnia 31 marca 2022 r., a środki – wydatkowane do dnia 31 marca 2024 r.
- ⁵⁾ Środki pochodzące z NFOŚiGW są wydatkowane przez WFOŚiGW we Wrocławiu. Zobowiązania będą podejmowane do dnia 30 września 2022 r., a środki – wydatkowane do dnia 30 września 2024 r.

WYKAZ PROGRAMÓW I INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH DOTYCZĄCYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ SŁUŻĄCYCH POPRAWIE EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ U ODBIORCY KOŃCOWEGO, NA KTÓRYCH REALIZACJĘ UZYSKANO ŚRODKI POCHODZĄCE Z WOJEWÓDZKICH FUNDUSZY OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ

Lp.	Nazwa programu lub instrumentu finansowego
1	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku. Dziedzina „Ochrona Atmosfery”. Priorytet „Poprawa efektywności energetycznej”
2	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku. Program priorytetowy „Poprawa jakości powietrza”. Część 2) Zmniejszenie zużycia energii w budownictwie
3	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku. Priorytet II. „Transformacja energetyczna i ochrona powietrza”
4	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach. Obszar priorytetowy „Ochrona atmosfery” – 1.1. Wdrażanie projektów nowoczesnych, efektywnych i przyjaznych środowisku układów technologicznych oraz systemów wytwarzania, przesyłu lub użytkowania energii
5	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach. Obszar priorytetowy „Ochrona atmosfery” – 1.2. Budowa lub zmiana systemu ogrzewania na bardziej efektywny ekologicznie i energetycznie
6	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach. Obszar priorytetowy „Ochrona atmosfery” – 1.4. Wdrażanie obszarowych programów ograniczenia emisji pyłowo-gazowych
7	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach. Obszar priorytetowy „Ochrona atmosfery” – 1.5. Termoizolacja budynków w zakresie wynikającym z audytu energetycznego
8	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach. Obszar priorytetowy „Ochrona atmosfery” – 1.7. Wymiana autobusów komunikacji miejskiej na autobusy zeroemisyjne oraz pojazdów używanych jako pojazdy uprzywilejowane lub pojazdów służących przeprowadzaniu kontroli bezpieczeństwa, z wprowadzeniem do eksploatacji pojazdów z napędem hybrydowym lub elektrycznym

9	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach. Obszar priorytetowy „Ochrona atmosfery” – 1.9. Budowa infrastruktury ładowania drogowego transportu samochodowego oraz wymiana przez osoby prawne pojazdów samochodowych na pojazdy elektryczne
10	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach. Program „Przedsięwzięcia z zakresu ochrony powietrza wspierające działalność ochotniczych straży pożarnych”
11	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach. Priorytet dziedzinowy „Ochrona atmosfery oraz ochrona przed hałasem”. Opracowanie programów ochrony powietrza dla stref, dla których zachodzi taka konieczność, wraz z prognozą oddziaływania na środowisko oraz realizacja zadań ujętych w tych programach
12	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach. Priorytet dziedzinowy „Ochrona atmosfery oraz ochrona przed hałasem”. Opracowanie planów gospodarki niskoemisyjnej, planów działań na rzecz zrównoważonej energii oraz realizacja zadań ujętych w tych programach
13	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach. „Pilotażowy program pożyczkowy OZE ŚWIĘTOKRZYSKIE ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza poprzez montaż instalacji fotowoltaicznych i pomp ciepła”
14	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie. Instrument – dofinansowanie w dziedzinie ochrony powietrza następujących przedsięwzięć: 1) likwidacja kotłowni węglowych i indywidualnych palenisk; 2) instalacje odpylające, odsiarczanie spalin, odazotowanie spalin; 3) wymiana kotłowni bez zmiany paliwa; 4) termomodernizacja; 5) modernizacja oświetlenia w budynkach i oświetlenia ulicznego; 6) likwidacja piecyków gazowych oraz przyłączenie do miejskiej sieci ciepłowniczej; 7) podłączenie do miejskiej sieci ciepłowniczej, w tym geotermii; 8) inne zadania służące ochronie środowiska.

15	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie. Instrument – dofinansowanie w dziedzinie odnawialnych źródeł energii wykorzystania gazu składowiskowego do produkcji energii i odwiertów geotermalnych oraz zakupu i montażu: kotłowni na biomasę, pomp ciepła, rekuperatorów, paneli fotowoltaicznych, kolektorów słonecznych, biogazowni
16	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie. Konkurs „Małopolskie Remizy 2021”
17	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie. Program „Małopolska infrastruktura rekreacyjno-sportowa – MIRS”
18	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie. „Poprawa jakości powietrza” Część 2) Zmniejszenie zużycia energii w budownictwie lub „Budownictwo energooszczędne” Część 1) Zmniejszenie zużycia energii w budownictwie
19	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie. Instrument zwrotny – w formie pożyczek na termomodernizację budynków, modernizację kotłowni i wymianę oświetlenia
20	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie. Instrument bezzwrotny – dofinansowania w formie dotacji i przekazania środków dla państwowych jednostek budżetowych na termomodernizację budynków i modernizację kotłowni
21	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi. Program priorytetowy „Racjonalizacja zużycia energii w budynkach użyteczności publicznej oraz zasobach komunalnych w celu zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery”
22	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi. Program priorytetowy „EkoRemiza – Termomodernizacja budynków Ochotniczych Straży Pożarnych oraz wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w celu zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery”
23	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi. Program priorytetowy „EKO Latarnia – Poprawa efektywności energetycznej systemów oświetlenia zewnętrznego”

24	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie. Program dotacyjny „Jakość powietrza – Mała termomodernizacja”.
25	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie. Obszar Priorytetowy 1. „Transformacja energetyczna gospodarki – Budowa, rozbudowa i modernizacja źródeł wysokosprawnej kogeneracji”
26	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie. Obszar Priorytetowy 1. „Transformacja energetyczna gospodarki – Podniesienie efektywności gospodarowania energią m.in. poprzez ograniczenie strat w procesie przesyłania i dystrybucji energii”
27	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie. Obszar Priorytetowy 2. „Jakość powietrza – Budownictwo energooszczędne”
28	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie. Obszar Priorytetowy 2. „Jakość powietrza – Poprawa efektywności energetycznej, w tym oświetlenie LED”
29	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie. Obszar Priorytetowy 2. „Jakość powietrza – Ograniczenie lub likwidacja niskiej emisji”
30	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Opolu. Priorytet I. „Ochrona atmosfery – Ograniczenie emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do powietrza, w tym gazów cieplarnianych”, m.in. poprzez: 1) modernizację systemów wytwarzania i przesyłu energii elektrycznej; 2) ograniczenie zużycia energii elektrycznej m.in. poprzez modernizację oświetlenia ulicznego, modernizację instalacji grzewczych i klimatyzacji – szczególnie z odzyskiem ciepła, zakup i montaż elektrooszczędnych maszyn i urządzeń; 3) budowę i modernizację źródeł ciepła i systemów ciepłych; 4) wprowadzanie mniej uciążliwych dla środowiska nośników energii oraz wykorzystywanie paliw alternatywnych; 5) wprowadzanie mniej uciążliwych dla środowiska technologii spalania; 6) ograniczenie zużycia ciepła poprzez termomodernizację; 7) ograniczenie emisji niezorganizowanej; 8) wspieranie ekologicznych form transportu.

31	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Opolu. Priorytet I. „Ochrona atmosfery – Modernizacja instalacji termicznego unieszkodliwiania odpadów”
32	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Opolu. Priorytet I. „Ochrona atmosfery – Tworzenie lub modernizacja systemów pomiarowych zużycia ciepła lub energii elektrycznej”
33	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Opolu. Priorytet I. „Ochrona atmosfery – Zakup wyposażenia, urządzeń i pojazdów o niskim zużyciu energii lub paliw”
34	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Opolu. Priorytet I. „Ochrona atmosfery – Wykorzystanie nadwyżek i ograniczanie strat ciepła”
35	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu. Lista przedsięwzięć priorytetowych: III. „Efektywność energetyczna i ochrona powietrza”. Dofinansowanie w formie pożyczki w całości na przedsięwzięcia w zakresie efektywności energetycznej i ochrony powietrza realizowane na terenie województwa wielkopolskiego
36	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu. Lista przedsięwzięć priorytetowych: III. „Efektywność energetyczna i ochrona powietrza”. Dofinansowanie w formie przekazania środków dla państwowych jednostek budżetowych na przedsięwzięcia w zakresie efektywności energetycznej i ochrony powietrza realizowanych na terenie województwa wielkopolskiego
37	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie. Obszar priorytetowy „Poprawa jakości powietrza ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza i wzrost efektywności energetycznej budynków”
38	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie. Obszar priorytetowy „Poprawa jakości powietrza – zwiększanie stopnia wykorzystania odnawialnych źródeł energii”
39	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie. Obszar priorytetowy „Transformacja energetyczna gospodarki – niskoemisyjna gospodarka efektywnie korzystająca z odnawialnych źródeł energii”
40	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie. Obszar priorytetowy „Transformacja energetyczna gospodarki – wykorzystanie odpadów na cele energetyczne”

41	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie. Obszar priorytetowy „Transformacja energetyczna gospodarki – ekoinnovazione”
42	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie. „Program pożyczek dla osób fizycznych” – pożyczki dla osób fizycznych na działania z zakresu ograniczenia emisji do atmosfery szkodliwych gazów i pyłów oraz zwiększenia efektywności energetycznej poprzez budowę, przebudowę i modernizację indywidualnych źródeł ciepła oraz kompleksowe działania termomodernizacyjne
43	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie. Pożyczki i dotacje dla podmiotów. Priorytety dziedzinowe: „Ochrona powietrza” i „Odnawialne źródła energii”. Dofinansowywane są działania wpisujące się w listę przedsięwzięć priorytetowych na dany rok, tj. m.in.: przedsięwzięcia zmierzające do ograniczenia emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłów do atmosfery, modernizacja istniejących źródeł ciepła, w szczególności na terenach miejskich i uzdrowiskowych, przedsięwzięcia z zakresu termomodernizacji budynków oraz wdrażanie nowoczesnych i przyjaznych środowisku technologii i przedsięwzięć zwiększających efektywność energetyczną, w tym z zastosowaniem odnawialnych i alternatywnych źródeł energii, a także inteligentnych sieci energetycznych (ISE)
44	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie. Program „Remiza”
45	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu. Program „Ekoklimat – woda, powietrze, ziemia”
46	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu. Program „EkoStrażak 2021”
47	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie. Program „Zadania z zakresu ochrony powietrza”
48	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie. Program „Przedsięwzięcia z zakresu ochrony powietrza wspierających działalność ochotniczych straży pożarnych”
49	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu. Pożyczki lub dotacje na działania związane z poprawą efektywności energetycznej wpisujące się w listę przedsięwzięć priorytetowych na dany rok obejmujące np.

	następujące przedsięwzięcia: termomodernizacja budynków, modernizacja lub wymiana oświetlenia wewnętrznego lub zewnętrznego, lokalnych sieci ciepłowniczych i lokalnych źródeł ciepła, podniesienie efektywności gospodarowania energią m.in. poprzez ograniczanie strat podczas przesyłania i dystrybucji energii
50	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu. Przedsięwzięcia z zakresu priorytetu ochrony powietrza wspierające działalność ochotniczych straży pożarnych
51	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze. Priorytet dziedzinowy „Ochrona atmosfery – podniesienie efektywności gospodarowania energią, m.in. poprzez ograniczanie strat podczas przesyłania i dystrybucji energii, w tym przebudowa systemów ciepłowniczych oraz zmniejszenie zużycia energii w budownictwie i przemyśle”
52	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze. Priorytet dziedzinowy „Ochrona atmosfery – zmniejszenie emisji zanieczyszczeń powstających w procesach energetycznych”
53	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze. Priorytet dziedzinowy „Ochrona atmosfery – stosowanie mniej uciążliwych dla środowiska paliw, w tym wykorzystywanie odpadów energetycznych (takich jak metan, ciepło odpadowe, odpady organiczne)”
54	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze. Priorytet dziedzinowy „Ochrona atmosfery – realizacja przedsięwzięć termomodernizacyjnych w obiektach użyteczności publicznej”